

PEIPSIÄÄRE VALLAVALITSUS

Õiguskantsleri Kantslei
info.okk@oiguskantsler.ee

Teie 09.04.2026 nr 6-12/260644/260305
Meie 30.04.2026 nr 7-8/1285-1

Vastuskiri

Täname Teid pöördumise eest, milles juhite tähelepanu sotsiaalhoolekandeseaduse (SHS) täitmisele ja hoolduskulude piirmäära asjakohasusele Peipsiääre vallas. Vastame Teie küsimustele järgnevalt:

1. Teenuskasutajate arv ja osalemine kuludes

Hetkeseisuga kasutab väljaspool kodu osutatavat ööpäevaringset üldhooldusteenust 77 Peipsiääre valla elanikku. Vallavalitsus osaleb kõigi nende isikute hoolduskulude katmises, kellele on teenus sotsiaaltöõspetsialisti hindamise tulemusena määratud.

2. Täiendav sotsiaaltoetus hooldekodu eest tasumisel

Lisaks SHS § 22¹ lõike 5 alusel makstavale hüvitisele maksab vald täiendavat sotsiaaltoetust 39 inimese eest. Toetuse suurus on individuaalne, sõltudes isiku sissetuleku, seatud piirmäära, väiksema sissetuleku hüvitise ja teenuskoha hinna vahest. Nimetatud 39 inimesest 30 eest maksab vald täielikult teenuskoha maksumuse ja isiku sissetuleku vahe. Toetuse saajatel kas puuduvad hoolduskohustusega lähedased või lähedastel puudub võimekus teenuse eest tasumises osaleda. Vastavad nüansid selgitab välja sotsiaaltöõspetsialist hindamise käigus.

3. Hooldekodud ja hoolduskulude täielik katmine

Peipsiääre valla elanikud kasutavad enim Peipsiveere Hooldusravikeskust (44 inimest), kuid kohti omatakse ka teistes asutustes üle Eesti. Hetkel rohkem Peipsiääre vallas üldhooldusteenuse osutajaid ei ole. Kinnitame, et teenus on kehtestatud piirmääraga turul kättesaadav, näiteks viibib üks valla elanik SA Viljandi Haigla üldhooldusteenusel, kus hoolduskomponendi maksumus vastab valla piirmäärale.

4. Elukoha muutused

Meil puuduvad andmed, et Peipsiääre valla elanikud oleksid registreerinud end teise omavalitsuse elanikuks eesmärgiga saada osa kõrgemast hoolduskulude piirmäärast. Elukoha muudatused rahvastikuregistris on tavapärastel seotud elukorralduslike muudatustega.

5. Hoolduskulude piirmäära eesmärk ja kooskõla seadusega

Peipsiääre Vallavalitsuse 16.03.2026 määrus nr 3 kehtestas piirmäära 550 eurot lähtudes põhimõttest, et isiku põhivajadused oleksid kaetud, kuid samal ajal säiliks omavalitsuse võimekus pakkuda ka muid kohustuslikke sotsiaalteenuseid. SHS § 22¹ lg 2 annab kohalikule omavalitsusele õiguse kehtestada hoolduskulude tasumise piirmäär. Piirmäär peab olema

piisav, et tagada isikule teenus vähemalt mõnes hooldusasutuses. Vallavalitsus vaatab piirmäära suurendamise võimalused regulaarselt üle, et tagada vastavus tegelikele kuludele ja Õiguskantsleri suunistele, samas arvestades eelarveliste vahenditega.

6. Peipsiveere Hooldusravikeskuse kulud

Tunnistame, et Peipsiveere Hooldusravikeskuse hinnakirjajärgne hoolduskulu ületab valla kehtestatud piirmäära. Hetkel katab piirmäära ületava osa 11 inimese eest täies mahus Peipsiääre vald, 5 inimese eest tasub Peipsiääre vald piirmäära ületava osa osaliselt ning ülejäänute puhul osalevad tasumisel teenust vajava isiku lähedased. Oluline on lisada, et juhul kui inimene vajab tervislikust seisundist tulenevalt kohest paigutamist teenusele ja tema majanduslik olukord ei võimalda piirmäära ületavat osa tasuda, on vallavalitsus teinud ja teeb ka edaspidi erandeid, kattes kulud vajaminevas ulatuses. Lähtume põhimõttest, et ükski teenust vajav isik ei jää teenusest ilma vahendite puudumise tõttu.

7. Riigipoolne rahastus ja halduskohustus

Peipsiääre vald, nagu paljud teised omavalitsused, on seisukohal, et riigieelarvest eraldatav hooldusreformi toetus ei kata täielikult seadusega pandud uusi kohustusi. Teemat on käsitletud nii Tartumaa Omavalitsuste Liidus, Eesti Linnade ja Valdade Liidu kaudu kui ka avalikes ettekannetes. Peipsiääre vallavalitsus on pühendunud sotsiaalteenuste kvaliteedi tagamisele ja otsib võimalusi piirmäära ajakohastamiseks vastavalt Õiguskantsleri märgukirjale. Märkimisväärne on asjaolu, et üldhooldusteenuse kulud moodustavad juba praegu üle 40% valla sotsiaalvaldkonna eelarvest, mis piirab valla võimekust tõsta universaalselt piirmäära ilma riigipoolse lisarahastuseta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Piibe Koemets

vallavanem